

DECIZIE

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Ion Druță, Maria Ghervas, Nicolaie Craiu, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Ursu Tatiana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Ursu împotriva lui Vătămanu Vitalie cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 prin care a fost admis apelul declarat de către Vătămanu Vitalie și modificată parțial hotărârea Judecătoria Hîncești din 21 iulie 2016,

c o n s t a t ă

La 12 aprilie 2016, Ursu Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vătămanu Vitalie cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 15 mai 2015, aproximativ pe la orele 12.00-12.30, cetățeanul Vătămanu Vitalie, conducând camionul de model Volvo F12 cu n/î C RI 045 pe str. Chișinăului, or. Hîncești, la trecerea de pietoni l-a tamponat pe minorul XXXX XXXX a.n. XXXX, fiul reclamantei Ursu Tatiana.

Indică reclamanta că în urma acțiunilor lui Vătămanu Vitalie, XXXX XXXX a fost transportat la spitalul raional Hîncești cu diagnoza „XXXX XXXX, XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX”.

Susține Tatiana Ursu că potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 160-D din 20 mai 2015, s-a constatat că pe corpul lui XXXX XXXX au fost depistate leziunile: XXXX XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX XXXX XXXX - cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unor obiecte contodente dure ori lovitură de așa obiecte, fiind calificate ca XXXX XXXX XXXX.

Mai susține reclamanta că prin procesul-verbal nr. 765a-2015 al serviciului expertiză psihiatrico-legală a IMSP SCP MS RM din 23 septembrie 2015 s-a

concluzionat că „Conform fișei medicale ambulatoriu de la medicul psihiatru, la 21 mai 2015 a fost consultat cet. XXXX XXXX, această acuză: XXXX, XXXX XXXX, care au apărut în urma accidentului rutier din 15 mai 2015. S-a stabilit diagnoza: XXXX XXXX XXXX XXXX. I-a fost prescris tratament”.

Afirmă că la 10 iunie 2015, feciorul său XXXX XXXX continua să acuze XXXX XXXX, XXXX, XXXX, XXXX XXXX, iar la 02 iulie 2015, XXXX XXXX din nou a fost consultat de psihiatru, acuzând XXXX XXXX, XXXX XXXX, XXXX XXXX, uneori XXXX chiar dacă urma tratamentul indicat.

Potrivit confirmării eliberate de Centru de Serviciu pentru Copii cu dizabilități „Pasărea Albastră” s-a constatat că XXXX XXXX este un copil modest și reținut, dar după accidentul din 15 mai 2015, i s-a accentuat XXXX, are XXXX XXXX și XXXX XXXX.

Invocă că pe perioada aflării acestuia în spital, cu copilul s-au ocupat atât părinții cât și logopedul, însă și până în prezent copilul are frică de a ieși singur în stradă, posedă o XXXX XXXX și își menține XXXX doar până la cinci minute. La moment dorește să se implice în activități sportive, însă necesită ajutor din cauza XXXX XXXX, este sensibil, emotiv și ușor iritabil, în ultima vreme fiind accentuate XXXX XXXX.

Menționează că comisia de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie a conchis că XXXX XXXX suferă de XXXX XXXX, XXXX XXXX, fapt ce se confirmă prin datele anamnestice și examenul psihiatric clinic curent despre XXXX XXXX-XXXX suportat în urma accidentului.

Relatează că pârâtul Vătămanu Vitalie a fost sancționat contravențional în temeiul art. 242 alin. (2) Cod contravențional, achitând amenda, însă la solicitarea reclamantei de despăgubire pentru fapta produsă de acesta, ultimul a refuzat, negându-și vinovăția.

Solicită reclamanta Ursu Tatiana repararea de către Vătămanu Vitalie a prejudiciului moral cauzat în mărime de 35 000 lei, prejudiciului material – 2811,16 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a majorat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea din contul pârâtului a sumei de 9 256, 19 lei cu titlu de prejudiciu material, repararea prejudiciului moral în mărime de 35 000 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești din 21 iulie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul lui Vătămanu Vitalie în beneficiul Tatiane Ursu prejudiciul material în sumă de 9 256, 19 lei și prejudiciul moral – 30 000 lei, cheltuielile de asistență juridică - 500 lei, s-a încasat din contul lui Vătămanu Vitalie suma de 150 lei cu titlu de taxă de stat pentru litigiul ce vizează încasarea prejudiciului moral și 100 lei cu titlu de taxă de stat pentru litigiul ce vizează încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, a fost admis apelul declarat de către Vătămanu Vitalie și modificată hotărârea Judecătoriei Hâncești din 21 iulie 2016 în sensul micșorării cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare din contul lui Vătămanu Vitalie în beneficiul Tatiane Ursu până la suma de 15 000 lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 02 iunie 2017, Ursu Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului, Ursu Tatiana a invocat că banii stabiliți de instanța de apel nu sunt suficienți pentru acoperirea prejudiciului moral suportat, întrucât dânsa la depunerea cererii de chemare în judecată a solicitat o sumă cât se poate de reală, care parțial a fost admisă de prima instanță, însă care nu acoperă nopțile nedormite, starea de stres, suferință produsă în urma traumei copilului și tratamentului suportat.

Declară recurenta că instanța de apel nu a luat în considerare gradul prejudiciului cauzat în urma vătămării copilului, fapt care poate fi apreciat în baza procesului-verbal nr. 765-a 2015 din 23 septembrie 2015 întocmit de Serviciul expertiză psihiatrico-legală care reflectă toată starea de suferință psihică suportată care nici după un an după accident nu a fost restabilită la copil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, a fost expediată în adresa Tatiane Ursu la 27 martie 2017 (f.d. 115), iar din cererea de recurs și borderoul dosarului rezultă că recurenta a făcut cunoștință cu decizia integrală la 17 mai 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Ursu Tatiana la 02 iunie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 16 iunie 2017, în adresa intimatului Vătămanu Vitalie a fost expediată copia recursului declarat de către Ursu Tatiana cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 05 iulie 2017 Vătămanu Vitalie, a depus referință solicitând respingerea recursului ca neîntemeiat cu menținerea integrală a deciziei instanței de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 septembrie 2017 recursul declarat de către Vătămanu Vitalie a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 1416 alin. (3) Cod civil, instanța de judecată stabilește cuantumul reparației prin echivalent bănesc în funcție de întinderea prejudiciului de la data pronunțării hotărârii. Persoana vătămată poate cere despăgubiri suplimentare pentru prejudiciul care a apărut după pronunțarea acestei hotărâri.

Conform art. 1422 alin (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin

echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Iar potrivit art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În conformitate cu art. 45 alin. (1) Cod contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă.

Conform art. 616 alin. (2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă în mod cert faptul că la 15 mai 2015, în jurul orei 12:00- 12:30, Vătămănu Vitalie conducând camionul de model Volvo F12 cu n/î C RI 045 pe perimetrul străzii Chișinăului, or. Hîncești, la trecerea de pietoni l-a tamponat pe pietonul minor XXXX XXXX, a.n. XXXX, fiul Tatiane Ursu (f.d. 9).

În urma acțiunilor lui Vătămănu Vitalie, XXXX XXXX a fost transportat la spitalul raional Hîncești, cu diagnoza XXXX XXXX, XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 160-D din 20 mai 2015, s-a constatat că pe XXXX lui XXXX XXXX a fost depistată XXXX XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX XXXX XXXX, care a fost cauzată în urma acțiunii traumatice a unor obiecte contodente dure ori lovitură de așa obiecte, fiind calificate ca XXXX XXXX XXXX (f.d. 8-10).

Potrivit procesului-verbal nr. 765 a- 2015 a serviciului de Experiză psihiatrico-legală a IMSP SCP MS a RM din 23 septembrie 2015 s-a concluzionat că „Conform fișei medicale ambulatoriu de la medicul psihiatru, la 21 mai 2015 a fost consultat cet. XXXX XXXX, acesta acuză: XXXX, XXXX XXXX, care au apărut în urma accidentului rutier din 15 mai 2015. S-a stabilit diagnoza-XXXX XXXX XXXX XXXX-XXXX. I-a fost prescris tratament. La 10 iunie 2015 XXXX XXXX continua să acuze XXXX XXXX, XXXX, XXXX, XXXX XXXX. La 02 iulie 2015 din nou Ursu Sorin a fost consultat de psihiatru, acuza XXXX XXXX, XXXX, teamă de mașini care trec pe stradă, a devenit capricios, uneori XXXX, urma tratamentul indicat.

În confirmarea eliberată de centrul de Serviciu pentru copii cu dizabilități „Pasărea Albastră”, s-a constatat că XXXX XXXX este un copil modest și reținut, însă după accidentul din mai 2015 s-a accentuat XXXX lui. XXXX XXXX și cu XXXX XXXX. Pe perioada aflării lui XXXX XXXX în spital cât și a familiei acestuia cu

ultimul, după accident părinții minorului au lucrat cu copilul atât psihologic cât și cu logopedul. După accident, noaptea avea XXXX și XXXX XXXX, în prezent acuză frică de a ieși de unul singur în stradă. La moment posedă XXXX XXXX și își menține XXXX până la XXXX. XXXX XXXX dorește să se implice singur în activități sportive, însă uneori necesită ajutor din cauza XXXX XXXX. XXXX, încearcă să-și mențină emoțiile sub control. De asemenea sunt evidențiate multiple dificultăți de învățământ, nu XXXX și se plânge de XXXX XXXX, care necesită supraveghere medicală, afectându-i dezvoltarea fizică și psihică. Acuză XXXX, XXXX, XXXX XXXX, frică nemotivată, anxietate. Despre trauma suportată refuză să vorbească. Se rușinează, privește în jos și plânge. Din spusele mamei, în ultimul timp XXXX a devenit mai nervos, irascibil și XXXX XXXX, are frică să rămână de unul singur și să meargă pe stradă, s-au accentuat XXXX XXXX.

În baza actelor expuse, comisia de expertiză psihiatrico-ambulatorie a conchis că XXXX XXXX în prezent suferă de „XXXX XXXX, XXXX XXXX” ceea ce se confirmă prin datele anamnestice și examenul psihiatru clinic curent despre XXXX XXXX-XXXX suportat la 15 mai 2015 când XXXX XXXX a fost tamponat de camion, după ce prezenta simptome XXXX și XXXX, caracterizate prin XXXX, XXXX, XXXX XXXX, XXXX, XXXX, XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX” (f.d. 12-15).

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI02 762297 din 08 iunie 2015, Vătămanu Vitalie a fost sancționat contravențional în temeiul art. 242 alin. (2) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă de 1000 lei și 6 puncte de penalizare care a fost achitată de contravenient în aceeași zi (f.d. 6).

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că concluzia primei instanțe de a admite parțial cerințele înaintate de către Ursu Tatiana, și anume de a încasa din contul lui Vătămanu Vitalie în beneficiul Tatiane Ursu prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei, este justă și întemeiată.

Nu poate fi reținut argumentul intimatului-pârât Vătămanu Vitalie, susținut de către Curtea de Apel Chișinău, precum că suma de 30 000 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerată, ținând cont de faptul că urmările negative ale accidentului s-au manifestat prin XXXX XXXX XXXX, or, ca urmare a analizei cumulului de probe în urma acțiunilor ilegale ale lui Vătămanu Vitalie, atât minorului XXXX XXXX cât și membrilor familiei acestuia le-au fost cauzate suferințe psihice și creat un mediu intimidant, degradant și umilitor, rezultat prin agravarea stării sănătății minorului care nici până în prezent nu a fost ameliorată.

Deasemenea la aprecierea nivelului (gradului) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice, trebuie luate în considerație circumstanțele cauzei, și anume că XXXX XXXX, a.n. XXXX suferă din copilărie de XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX, XXXX XXXX, având XXXX XXXX XXXX, fapt care a dus la agravarea și suportarea mai accentuată a consecințelor accidentului rutier provocat de către Vătămanu Vitalie.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în partea ce ține de cuantumul prejudiciului material și al cheltuielilor de judecată, hotărârile judecătorești nu au fost contestate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea

eronată a probelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Ursu Tatiana, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 și a menține hotărârea Judecătoriei Hîncești din 21 iulie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ursu Tatiana.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Hîncești din 21 iulie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Ursu împotriva lui Vătămanu Vitalie cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Nicolaie Craiu

Luiza Gafton